

Сарајево, 17.09.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 10.09.2018.- 14.09.2018.**

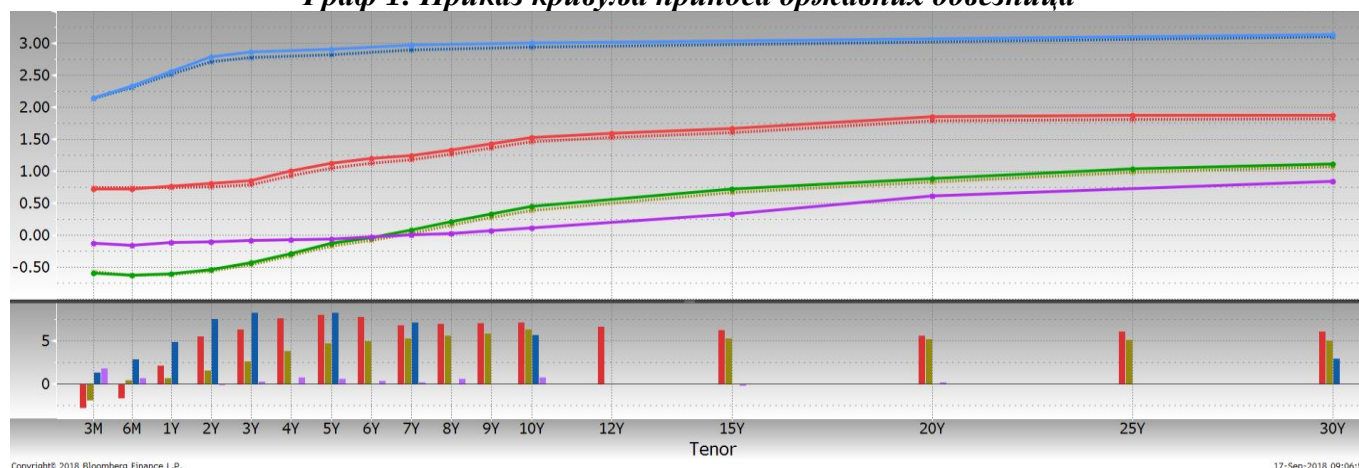
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	7.9.18	-	14.9.18		7.9.18	-	14.9.18		7.9.18	-	14.9.18		7.9.18	-	14.9.18	
2 године	-0,55	-	-0,54	↗	2,70	-	2,78	↗	0,76	-	0,82	↗	-0,11	-	-0,10	↗
5 година	-0,18	-	-0,13	↗	2,82	-	2,90	↗	1,05	-	1,13	↗	-0,07	-	-0,06	↗
10 година	0,39	-	0,45	↗	2,94	-	3,00	↗	1,46	-	1,53	↗	0,11	-	0,12	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	7.9.18	-	14.9.18
3 мјесеца	-0,533	-	-0,576
6 мјесеци	-0,629	-	-0,625
1 година	-0,588	-	-0,577

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 14.09.2018. године (пуне линије) и 07.09.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су у односу на претходну седмицу повећани, а највећи раст је забиљежен код обвезница дужег рока доспијећа. Почетком седмице приноси италијанских обвезница су, услед повећаног оптимизма везано за задржавање буџетског дефицита у дозвољеним оквирима, забиљежили нагли пад. Ипак, већ наредног дана је дошло до корекције ових приноса, који су до краја седмице углавном биљежили благи раст. Ипак, посматрано на седмичном нивоу, приноси ових обвезница су смањени за 5 до 7 базних поена.

ЕЦБ је протеклог четвртка одржала сједницу на којој је референтна каматна стопа задржана на нивоу од 0,0%, те није било значајнијих саопштења, тако да није било ни реакција на тржишту. Овом приликом су објављене нове прогнозе ЕЦБ-а, гдје су прогнозе раста БДП-а еврозоне за 2018. и 2019. годину смањене за по 0,1% у односу на претходне прогнозе из јуна, те се сада очекује раст од 2% и 1,8%, респективно, док су дугорочне прогнозе до 2020. године остале непромијењене (1,7%). Прогнозе стопе инфлације еврозоне су непромијењене, те се и даље очекује да ће годишња инфлација износити 1,7% све до 2020. године. У вези с дешавањима у Италији, предсједник ЕЦБ-а Draghi је изјавио да када буде завршен нацрт буџета, након чега ће се о истом расправљати у

Парламенту, онда ће учесници на финансијским тржиштима формулисати становиште. Он је додао да је реторика у посљедњих неколико мјесеци већ утицала на промјене неких становишта, те да је нажалост таква реторика довела до одређених негативних ефеката, као и до раста каматних стопа за становништво и компаније.

Министарство финансија Француске је смањило прогнозе привредног раста земље за 2018. и 2019. годину на 1,7% те је саопштено да слабији раст, него што је очекивано прије само 5 мјесеци, значи да би буџетски дефицит могао бити благо промијењен у овој години и да ће остати близу горњег дозвољеног нивоа од 3% БДП-а.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) ЈУЛ	16,2	12,8	16,5
2.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ СЕП	14,3	12,0	14,7
3.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка СЕП	-13,0	-10,6	-13,7
4.	Запосленост – ЕЗ (квартално) II квартал	-	0,4%	0,4%
5.	Трошкови рада – ЕЗ (Г/Г) II квартал	-	2,2%	2,1%
6.	Стопа незапослености – Италија (квартално) II квартал	10,8%	10,7%	11,0%
7.	Промјена запослених – Француска (квартално) II квартал	0,2%	0,0%	0,2%
8.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ЈУЛ	1,0%	-0,1%	2,3%
9.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ЈУЛ	-	3,3%	5,8%
10.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ЈУЛ	1,6%	-1,3%	1,4%
11.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г) ЈУЛ	-	1,9%	1,2%
12.	Стопа инфлације – Њемачка АВГ	1,9%	1,9%	2,1%
13.	Стопа инфлације – Француска АВГ	2,6%	2,6%	2,6%
14.	Стопа инфлације – Шпанија АВГ	2,2%	2,2%	2,3%
15.	Стопа инфлације – Италија АВГ	1,7%	1,6%	1,9%
16.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) ЈУЛ	-	2.341,7	2.323,3
17.	БДП – Ирска (квартално) II квартал	1,0%	2,5%	-0,4%

САД

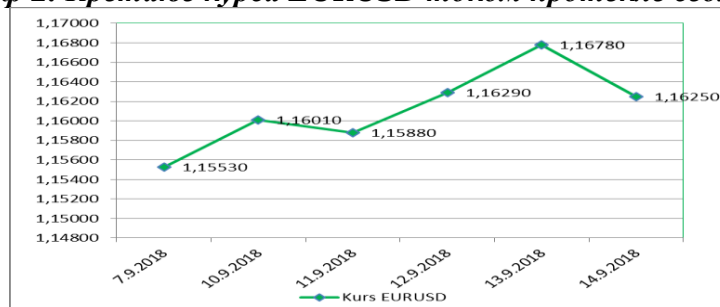
Током протекле седмице забиљежен је значајан и релативно паралелан раст приноса америчких обвезница који је прије свега био резултат очекивања да ће Фед крајем овог мјесеца повећати референтну каматну стопу. Ово повећање је и према тржишним очекивањима већ извјесно, али даљи темпо раста и достизање неутралног нивоа референтне каматне стопе би могло бити предмет расправе креатора монетарне политике у САД. Предсједник Феда из Атланте Bostic, који ове године има право гласа у FOMC-у, изјавио је да се залаже за још једно повећање до краја ове године, након што је Фед у марту и јуну повећао референтну каматну стопу, односно укупно три повећања током ове године. Bostic је навео и то да сматра да Фед не треба да достиже неутралан ниво референтне каматне стопе, због неизвјесности око пооштрених трговинских односа САД и партнера, који се до сада нису неповољно одражавали на привреду САД, али постоји забринутост због њиховог утицаја на прерађивачки сектор САД. Његова изјава је другачија у односу на изјаве његових колега датих у претходној седмици, а које су упућивале на још два повећања референтне каматне стопе до краја текуће године. Чланица Федовог Одбора гувернера гђа Brainard је изјавила да очекује да ће Фед наставити с даљим повећањем референтне каматне стопе која би током наредне године, или можда чак и двије, могла да достигне ниво од 3% или нешто више од тога. У Федовом редовном извјештају о стању у домаћој привреди, познатијем као „Beige Book“ је наведено да је привреда САД биљежила умјерен раст. Фед из Даласа је саопштио да је у регији коју обухвата забиљежен снажан економски раст, док је раст у областима Филаделфије, Ст. Луиса и Канзас Ситија био нешто испод просјека. Показатељи личне потрошње и производње прерађивачког сектора су забиљежили скроман раст у посматраном периоду. Ипак, у овом извјештају је евидентна забринутост аналитичара дистрикта Феда због неизвјесности коју носе погоршани трговински односи САД и њихових партнера.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	АВГ	2,8%	2,7%	2,9%
2.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г)	АВГ	-	0,2%	-0,1%
3.	Зараде запослених по једној радној седмици (Г/Г)	АВГ	-	0,5%	0,1%
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	АВГ	3,2%	2,8%	3,3%
5.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	АВГ	4,1%	3,7%	4,9%
6.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	АВГ	-	3,6%	4,3%
7.	Индекс индустријске производње (М/М)	АВГ	0,3%	0,4%	0,1%
8.	Искориштеност капацитета	АВГ	78,2%	78,1%	78,1%
9.	Индекс производње прерађивачког сектора	АВГ	0,3%	0,2%	0,3%
10.	Мјесечно стање буџета (милијарде USD)	АВГ	-211,0	214,1	76,9
11.	Обим потрошачких кредита (милијарде USD)	ЈУЛ	14,00	16,64	8,46
12.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	8.СЕП	210.000	204.000	205.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1553 на ниво од 1,1625.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

На прошлоседмичној сједници ВоЕ је у складу с очекивањима задржала актуелну монетарну политику. Чланови MPC ВоЕ су једногласно одлучили да референтну каматну стопу задрже на нивоу од 0,75% те програм квантитативних олакшица на рекордном нивоу од 435 милијарди GBP, који је повећан на тај ниво још у августу 2016. године. Гувернер ВоЕ Carney је изјавио да евентуално непостизање договора о Брегзиту може довести до економског хаоса, укључујући и хаос на тржишту некретнина, с обзиром на то да би се цијене кућа могле смањити за трећину. Такође, Carney је истакао да у случају да не дође до Брегзита, ВоЕ не би могла спријечити кризу смањивањем каматних стопа, као што је то учињено након референдума 2016. године те би стопа инфлације и незапосленост биљежили раст. Истовремено, Bloomberg је објавио вијест да се преговарачи ЕУ прво припремају за окупљање у Салзбургу средином новембра, а да ће тек након тога бити објављен план о посебном Самиту за потписивање споразума о Брегзиту. У међувремену, Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је издала упозорење да би ризик неуспјеха око Брегзита у значајној мјери могао утицати на оштру депрецијацију GBP, довести до раста инфлације и повећати притисак на реалне плате током двије или три године након Брегзита те у коначници смањити потрошњу и угрозити економски раст.

Према подацима Агенције за статистику раст GDP-а Велике Британије од априла до јула је био за 0,6% већи у односу на претходна три мјесеца и то је уједно најбржи темпо раста од августа 2017. године.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд GBP)	ЈУЛ	11,74	9,97	11,38
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ЈУЛ	1,1%	0,9%	1,1%
3.	Индекс производње прерађивачког сектора (Г/Г)	ЈУЛ	1,4%	1,1%	1,5%
4.	Индекс грађевинског сектора (Г/Г)	ЈУЛ	2,6%	3,5%	2,2%
5.	Индекс услужног сектора (М/М)	ЈУЛ	0,2%	0,3%	0,0%
6.	Захтјеви незапослених за помоћ	АВГ	-	8.700	10.200
7.	Стопа незапослености (мјерена тромјесечно)	ЈУЛ	4,0%	4,0%	4,0%
8.	RICS цијене кућа	АВГ	2%	2%	4%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио смањење с нивоа од 0,89418 на ниво од 0,88946, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2920 на ниво од 1,3068.

ЈАПАН

Финални подаци за други квартал текуће године, објављени почетком протекле седмице, су показали да је економија Јапана у овом периоду забиљежила очекивану експанзију од 0,7% на кварталном нивоу, што је бољи податак од ревидираног смањења забиљеженог у претходном кварталу (-0,2%). Посматрано на годишњем нивоу јапанска економија је, такође, забиљежила експанзију од 3,0%, док је претходно забиљежена контракција од 0,9%. Према истаживању Bloombergа већина економских аналитичара очекује да ће ВоЈ на септембарској сједници задржати актуелну монетарну политику. Наиме, 57% испитаника сматра да је највјероватнији период за наредне промјене 2020. година или касније те већина предвиђа поопштравање, а не ублажавање монетарне политике. С друге стране, према истраживању Reutersа, повјерење јапанских произвођача у септембру је забиљежило смањење, након седмомјесечног континуираног раста, услед повећања неизвјесности око ескалације трговинских односа између САД-а и Кине. Међутим, економисти и даље очекују да компаније повећају своје инвестиције како би се носиле с растућим недостацима радне снаге.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

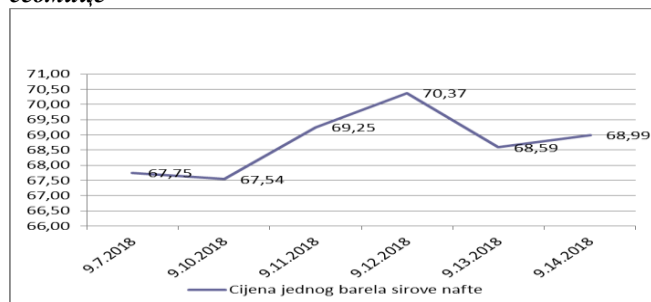
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GDP (Q/Q) F	II квартал	0,7%	0,7%	0,5%
2.	GDP (Г/Г) F	II квартал	2,6%	3,0%	1,9%
3.	Текући рачун (у млрд JPY)	ЈУЛ	1.893,2	2.009,7	1.175,6
4.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ЈУЛ	-47,7	-1,0	820,5
5.	Монетарни агрегат M2 (Г/Г)	АВГ	3,0%	2,9%	2,9%
6.	Монетарни агрегат M3 (Г/Г)	АВГ	2,6%	2,5%	2,5%
7.	Индекс услужног сектора (М/М)	ЈУЛ	0,1%	0,1%	-0,6%
8.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) P	АВГ	-	5,3%	13,1%
9.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	АВГ	3,1%	3,0%	3,0%
10.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г)	ЈУЛ	4,3%	13,9%	0,3%
11.	Индустријска производња (Г/Г) F	ЈУЛ	-	2,2%	2,3%
12.	Искориштеност капацитета (М/М)	ЈУЛ	-	-0,6%	-2,2%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс URJPY забиљежио раст с нивоа од 128,23 на ниво од 130,29. JPY је депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 110,99 на ниво од 112,06.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела нафте је износила 67,75 USD (58,64 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је биљежила благо смањење под утицајем информација да би поједине рафинерије овог енергента из САД могле значајно смањити тражњу за нафтом због природних непогода. Трговање нафтом у уторак је обиљежено шпекулацијама да би земље чланице ОПЕС-а и Русија могле да продуже трајање уговора о смањеном обиму производње нафте на одређени период, што је током тог дана утицало на снажан раст цијене овог енергента. Међутим, крајем протекле седмице је објављено саопштење Међународне агенције за енергетику да би и поред смањења обима производње и испоруке нафте у појединим земљама, током наредне године глобални економски ризици могли да имају утицај на тражњу за овим енергентом. Поједине земље у експанзији би се током наредне године могле суочити с депрецијацијом валуте у односу на USD, што би значајно могло да утиче на смањење њихове тражње за нафтом. Поред наведеног, присутан је значајан ризик од даље ескалације пооштрених трговинских односа. У петак је цијена једне фине унце злата забиљежила раст под утицајем сигнала да су амерички произвођачи појачали производњу, као и због оптимизма да ће Саудијска Арабија и Русија надомјестити потенцијално смањење понуде које долази због Ирана те је износила 68,99 USD (59,35 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне фине унце злата је износила 1.196,93 USD (1.036,03 EUR). Очекивања да ће Фед крајем овог мјесеца повећати референтну каматну стопу су почетком протекле седмице утицала на смањење цијене овог племенитог метала те је током понедјељка и уторка забиљежен тренд благог смањења исте. Допринос смањењу цијене једне фине унце злата дала је и апрецијација USD у односу на EUR и друге валуте трговинских партнера. Током трговања у сриједу цијена злата је забиљежила снажан раст, након што је објављено да ће Кина тражити дозволу од Свјетске трговинске организације да уведе санкције САД, због непоштовања антидампинг правила, која су уведена 2013. године, а што је подстакло забринутост инвеститора везано за даље интензивирање кризе у трговинским односима двије највеће свјетске привреде. Међутим, након тога на смањење цијене злата поново је утицај имало очекивано повећање каматних стопа у САД. На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.194,85 USD (1.027,83 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

